

Utkast til forelesningsplan for SOS1000 Innføring i sosiologi (Inkl overgangsordning for SOS1001/SOS1002)

TID/STED:

Forelesningene blir i ukene 34-45

mandager fra 14.15-16.00 i auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

onsdager fra 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

SOS1001 vil gå t.o.m. 22. September i uke 39

SOS1002 f.o.m. 24. September i uke 39

INTRODUKSJON AV SOSIOLOGI; PERSPEKTIVER OG METODER

1. Hva er sosiologi? Kort introduksjon av fagets historie. Hva driver sosiologer med i dag? Hva er det som skiller sosiologi fra de andre samfunnsfagene?

TID/STED: Mandag 18. august, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Foreleser: Willy Pedersen

Litteratur:

-M&P , kap 1, 2, 3

-Østerberg, sosiologiens nøkkelbegreper, definisjon 3,6,7,8,9

2. Sentrale perspektiver i sosiologien Ulike nivåer, forholdet mellom mikro-makro etc.

TID/STED: Onsdag 20.august, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Foreleser: Willy Pedersen

Litteratur:

-M&P, kap 4,5

3. Norge i Verden – hva innebærer det å studere eget samfunn i en global referanseramme?

Foreleser: Jon Rogstad.

TID/STED: Mandag 25. august, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

-Said, Edvard W. (2004): *Orientalismen. Vestlige oppfatninger av Orienten*, "Introduksjon" Oslo: Cappelen. s. 3-33

-Fuglerud, Øyvind (2002): *Migrasjonsforståelse. Flytteprosesser, rasisme og globalisering*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1

-Hochschild, Arlie (2000): "The nanny chain". The American prospect 11.

4. Sosiologiske metoder. Eksempler på kvalitativ og kvantitativ forskning

TID/STED: Onsdag 27.august, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Foreleser: Ivar Frønes

Litteratur:s 50- s78

-M&P, kap 3

-Frønes, I. (2008) Kort introduksjon til sosiologisk metodologi og sosiologisk metode

SAMFUNNETS GRUNNLAG: FRA MIKRO TIL MAKRO

5. Organisasjon

Foreleser: Ragnvald Kalleberg

TID/STED: Mandag 1. september, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

-M&P, kap 6

(-Mintzberg, H. 1989. "Deriving Configurations", s. 98- 115 i *Mintzberg on Management. Inside our strange world of Organizations*.New York: The Free Press.)

-Kalleberg, R. 2000. "En knippeinstitusjon mellom tradisjon og visjon. Institutt for sosiologi ved Universitetet i Oslo 1950-2000", s. 639-667, *Tidsskrift for samfunnsvitenskap*, nr. 4, 2000.

6. **Kultur.** Hva er et sosiologisk perspektiv på kultur?

Foreleser: Ivar Frønes

TID/STED: *Onsdag 3. september, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)*

Litteratur:

- M&P, kap 5,
- DNS, kap 17

-Baldwin, et al (1999) Introducing cultural studies kap 1, s 3-19 minus det pm psykoanalyse s8-9

SOSIAL ULIKHET

7. **Klasse.** Teoretiske perspektiver på klasse

TID/STED: *Mandag 8. september, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)*

Foreleser: Marianne Nordli Hansen

Litteratur:

- Hansen, Marianne Nordli og Engelstad, Fredrik (2005) Samfunnsklasser og klasseteorier. Kapittel 6 i Det norske samfunn, s. 154-181.

-Macionis & Plummer kap 8, 10

8. **Globalisering, ulikhet og utvikling**

TID/STED: *Onsdag 10. september, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)*

Foreleser: Kristian Stokke

Litteratur:

- M&P kap 9 Global inequalities and poverty
- M&P, kap 16, Power, governance and social movements, s 396-424

9. **Rasisme, diskriminering og migrasjon.**

Foreleser: Jon Rogstad.

TID/STED: *Mandag 15. september, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)*

Litteratur:

- M&P kap 11 racism, ethnicities and migration

Rogstad, Jon (2001) *Sist blant likemenn. Synlige minoriteter på arbeidsmarkedet*. Oslo: Unipax. Kap. 2, S. 27-46

10. **Kjønn** - som sosial konstruksjon og sosiologisk perspektiv. Hva vil det si at samfunnet er "kjønnet" og at det "kjønner" oss? Hva er femininitet og maskulinitet?

Foreleser: Karin Widerberg.

TID/STED: *Onsdag 17. september, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)*

Litteratur:

Lilleaas ("Det sterke kjønns sårbarhet", Sosiologisk tidsskrift 2006 Vol 14)

Widerberg, "Kunnskapens kjønn" Pax: oslo 1994, s 11-17, 65-85, 108-113 = 32 s.

Beauvoir, "Det annet kjønn" Pax: Oslo 2000 s 33-48

11. **Seksualitet.** Hegemonisk maskulinitet og seksuelle script.

Foreleser: Willy Pedersen

TID/STED: *Mandag 22. september, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)*

Litteratur:

- M&P kap 12

-Pedersen, W, Nye seksualiteter, kap 2,

SOS 1001 SLUTTER HER

SOS 1002 STARTER HER:

Forts. SAMFUNNETS GRUNNLAG: FRA MIKRO TIL MAKRO

12. Hverdagsliv og ritualer. Den hellige alminneligheten - teoretiske begrep

Foreleser: Dag Album.

TID/STED: Onsdag 24.. september, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Litteratur:

- M&P, kap 7

- Erving Goffmann (2004) "Ærbødighed og opførsel" i Social samhandling og mikrosociologi, Michael Hviid Jacobsen og Søren Kristiansen (red.), København: Hans Reitzels forlag

13. Hverdagsliv og ritualer. Den hellige alminneligheten - eksempler

Foreleser: Dag Album.

TID/STED: Mandag 29.september, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

- Dag Album (1994) "Innholdsløs meningsfull prat", Sosiologisk tidsskrift nr 2, bind 2: 89-108

- Dag Album (1995) Nære fremmede. Oslo: Tano. Kap. 3 og 7

OM Å SKRIVE SOSIOLOGI

14. Om å gjøre Einstein til Shakespeare: Skriveråd for forskerspirer

Foreleser: Gudmund Hernes og Fagreferent Eystein Gullbekk

TID/STED: Onsdag 1.Okttober, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

SOSIALE STRUKTURER, PRAKSISER OG INSTITUSJONER

15. Det post-industrielle arbeidslivet

Foreleser: Heidi Nicolaisen

TID/STED: Mandag 6.Okttober, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

-M&P, kap 15 Economics, work and consumption

-Sennett, R, (1998) Det fleksible mennesket, kap 1

-Sørhaug, T (1998) Forord i Sennett, R. Det flesible mennesket

16. Den norske modellen for lønn og forhandlinger

Foreleser: Arvid Fennefoss

TID/STED: Onsdag 8.Okttober, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

-DNS, kap 4, Fennefoss, A. og Høgsnes

-DNS, kap 5, Birkeland og Petersen

-Høgsnes, Geir (1999): Krone for krone. Lønnsforhandlinger og -fordelinger. Oslo: Ad Notam

Gyldendal. Kapittel 2

17. Makt

Ulike former og arenaer for makt.

Foreleser: Fredrik Engelstad.

TID/STED: Mandag 13.Okttober, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

-M&P, kap 16, Power, governance and social movements

Det norske samfunn, kap. 2, s. 42-68 (26 sider)

-Engelstad, Grenness, Kalleberg og Malnes (2005), Fordelings-og ansvarsforhold i arbeidslivet i:

Introduksjon til samfunsfag (s. 415-429)

-Engelstad (2004)"er det makt i de lyttende ører? Om brutte dialoger og åpne rom" i: Frønes og Schou Wetlesen

18. Kulturell motstand

Foreleser: Ketil Skogen

TID/STED: Onsdag 15.Okttober, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Litteratur:

-Krane, Olve & Ketil Skogen (2003), Skudd i løse lufta? Unge jegere og rovdypolitikken. I: Fredrik Engelstad & Guro Ødegård, red., Ungdom, makt og mening. Oslo: Gyldendal akademisk.

-Krane, O. and Skogen, K. (2007) Kodebok for den intellektuelle middelklassen. Nytt Norsk Tidsskrift, 2007(3)

-Clarke, J., Hall, S., Jefferson, T., & Roberts, B. (1997 [1975]).

Subcultures, Cultures and Class. I K. Gelder & S. Thornton (red.), The Subcultures Reader (pp. 100-111). London: Routledge.

-Willis, P. (1997 [1977]). Culture, institution, differentiation. I K.

Gelder & S. Thornton (red.), The Subcultures Reader (pp. 121-129). London: Routledge.

19. Integrasjon og flerkulturalitet.

Foreleser: Grete Brochmann

TID/STED: Mandag 20.Okttober, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

-DNS, kap 14, Lykksalighetens rike og den nye etniske forstyrrelsen, s 357-381(24 s)

-Eriksen, Thomas Hylland og Torunn Arntsen Sørheim (1999):

Kulturforskjeller i praksis. Perspektiver på det flerkulturelle Norge.

Oslo: adNotam, kap 4 (s 77-87)og 5 (s 109-119) (20 sider)

-Trude Langvasbråten:"A Scandinavian model? Gender equality discourses on multikulturalism". I State and society 2008 15 (1), p 32-52 (20 sider).

Totalt: 64 sider

20. Avvik og kriminalitet.

Foreleser: Willy Pedersen

TID/STED: Onsdag 22.Okttober, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Ulike sosiologiske perspektiver på avvik og kriminalitet.

Litteratur:

-M&P, kap 17

-Durkheim: The normal and the pathological; Merton: Social structure and anomie; Becker: Becoming a marihuana user; Sykes & Matza: Techniques of neutralization

21. Frihet, likhet, kjærlighet? Familier i endring

TID/STED: Mandag 27.Okttober, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Foreleser: Anne Lise Ellingsæter.

Litteratur:

-M&P, kap 18, Families, households and personal cultures, s 580-583, s 600-603

-Turid Noack (2004) "Familien i velferdsstaten: Fra støttespiller til trojansk hest?" i: Ellingsæter og Leira (red.)Velferdsstaten og Familien

-Beck & Beck-Gernsheim (1995), kap 1, s.11-44 (

22. Velferdsstat. Ulike velferdsmodeller. Forholdet mellom familie, arbeidsmarked og velferdsstat.

Foreleser: Arnlaug Leira

TID/STED: Onsdag 29.Okttober, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Litteratur:

-M&P kapittel 10, (også på klasseforelesningen)

-Fløtten, T. et al, 2007, 'Den reformerte velferdsstaten' i Dølvik,J. et al
reds. Hamskjfte. Oslo: Gyldendal Akademisk

-Leira, A. 2003, 'Familie og velferdsstat' fra DNS

Esping-Andersen (2002) Why we need a new welfare state, kap 1

23. Utdanning og sosial mobilitet.

Foreleser: Marianne Nordli Hansen

TID/STED: Mandag 3.November, kl 14.15-16.00, auditorium 1, Georg Sverdrups hus (altså UB)

Litteratur:

-Bakken, A. (2007). "Ungdomsskolens klasseskiller". I Strandbu/ Øia (red; 2007). Ung i Norge. Skole, fritid, ungdomskultur.

-Hjellbrekke, Johannes og Olav Korsnes (2006), Sosial mobilitet , kap. 5.

-Hansen, Marianne Nordli. Utdanning og ulikhet - valg, prestasjoner og sosiale settninger. Tidsskrift for samfunnsvitenskap 2005;46(2):

-Hansen, Marianne Nordli. Valgfrihet og styring i skolen - hvordan fungerer den offentlige fellesskolen i Oslo?. Søkelys på arbeidslivet 2007;24(3):337-348

24. Sosiologiske tilnæringer til helse og sykdom

Ulike sosiologiske perspektiver på helse

Foreleser: Jon Ivar Elstad.

TID/STED: Onsdag 5.November, 10.15-12.00 i auditoriet på Ullevål Kino (Ragnar Frischs hus)

Litteratur:

-DNS Elstad, Jon Ivar (2005) Helse i Norge ved årtusenskiftet i DNS, kap 9

-M & P, kap 21, Health and medicine